

TURGAVIETĖS VIDAUS DARBO ORGANIZAVIMO IR PREKYBOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Uždarajai akcinei bendrovei „Gargždų turgus“ (toliau – Bendrovė) priklausančios turgavietės vidaus darbo organizavimo ir prekybos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis, Lietuvos Respublikos maisto įstatymu, Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymu, Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-04-15 nutarimu Nr. 282 „Dėl mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2009-05-15 įsakymu Nr. 3D-355 „Dėl prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklių patvirtinimo“ (2017-05-17 įsakymo Nr. 3D-344 redakcija) (toliau – Įsakymas) ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mažmeninę prekybą, maisto saugą ir kokybę.

2. Šio Aprašo tikslas – nustatyti bendruosius prekybos turgavietėje reikalavimus, parduodamų prekių atsekamumą, saugą ir kokybę, parduodamų produktų kiekinę apskaitą, sudaryti sąlygas savo ūkyje išaugintiems žemės ūkio produktams ir iš jų pagamintiems produktams parduoti galutiniam vartotojui, šio Aprašo nuostatų laikymosi kontrolę ir asmenų, prekiaujančių turgavietėje atsakomybę.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Turgavietė** – žemės sklypas (sklypo dalis), atitinkantis abu šiuos požymius: 1) laikantis Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme ir šių įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų yra pritaikytas prekybai nuo laikinųjų prekybos įrenginių (prekystalių, vežimėlių), iš automobilių, stoginėse, paviljonuose ir kituose jame pastatytuose statiniuose (taip pat ir laikinuosiuose); 2) jame pažymėtose ir sunumeruotose pagal turgavietės administracijos nustatytą schemą prekybos vietose nuolat arba tam tikromis savaitės dienomis fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, sumokėję turgavietės mokestį, parduoda žemės ūkio ir maisto produktus, gyvus gyvūnus, miško gėrybes, augalus, kitas ne maisto, taip pat ir naudotas prekes.

3.2. **Prekybos vieta** – prekautojui nuomos pagrindu suteiktas nustatyto dydžio prekyvietės plotas, įrengta prekybos vieta, prekystalio dalis, šaldymo vitrina, automobilio stovėjimo vieta, atvaizduoti turgavietės shemoje ;

3.3. **Administracija** – Bendrovės direktorius, kontrolierė;

3.4. **Administracijos atstovas** – Bendrovės direktorius ar jo įgaliotas asmuo;

3.5. **Turgavietės mokestis** – prekybos vietos mokestis, kurio dydį nustato Bendrovės valdyba;

3.6. **Prekiautojas** – teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs veiklą fizinis ar juridinis asmuo, parduodantis žemės ūkio ir (ar) maisto produktus ir (ar) ne maisto produktus nuomos sutartimi sutartyje ar administracijos atstovo paskirtoje turgavietės prekybos vietoje;

3.7. **Lydimieji dokumentai** – produkto kilmę, saugą, kokybę ir (ar) jo įsigijimą teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinantys dokumentai (važtaraščiai, sąskaitos faktūros, PVM sąskaitos faktūros, atitikties deklaracijos ir kt.),

3.8. **Maisto produktai** – apdoroti, pagaminti ar perdirbti augalininkystės, gyvulininkystės, paukštininkystės, bitininkystės ir žuvininkystės produktai bei natūraliai užaugę arba užauginti miško uogos, arbatžolės, prieskoniniai, vaistažolės, grybai, grybų konservai, uogienės, skirti žmonių mitybai ir/ar paruošti žmonėms naudoti;

- 3.9. **Prekė** – bet kuris kilnojamas daiktas, parduodamas arba siūlomas parduoti pirkėjui;
- 3.10. **Žemės ūkio produktai** – augalininkystės, gyvulininkystės, paukštininkystės, žvėrininkystės, bitininkystės ir žuvininkystės produktai ir iš jų gauti pirminio perdirbimo produktai;
4. Kitos savokos apibrėžtos įstatymuose ar kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose prekybą turgavietėje maisto ir ne maisto produktais.

II SKYRIUS

TURGAVIETĖS TERITORIJOS, PATALPŲ, ĮRANGOS IR INVENTORIAUS REIKALAVIMAI

5. Turgavietės darbo laiką nustato Bendrovės direktoriaus įsakymu. Turgavietės darbo laikas skelbiamas prekiautojams ir lankytojams matomoje vietoje.
- Turgavietėje prekiauti leidžiama tik turgavietės darbo laiku.
6. Prekybos vietos turgavietėje atvaizduotos Prekybos vietų išdėstymo turgavietėje shemoje (toliau – turgavietės shema) (Aprašo priedas).
7. Turgavietės teritorija suskirstyta į šias prekybos zonas:
- 7.1. administracijos;
  - 7.2. prekybos žemės ūkio produkcija;
  - 7.3. prekybos mėsa ir paukštiena bei jų produktais;
  - 7.4. prekybos žuvimi ir jos produktais;
  - 7.5. prekybos pienu ir pieno produktais;
  - 7.6. prekybos daigais ir sodinukais;
  - 7.7. prekybos ne maisto prekėmis;
  - 7.8. prekybos konditerijos gaminiais;
  - 7.9. prekybos žemės ūkio produkcija, išauginta savo sodybiniuose sklypuose bei savo gamybos prekėmis neįgaliesiems;
  - 7.10. prekybos iš transporto priemonių;
  - 7.11. šiukšlių bei atliekų surinkimo zona.
8. Turgavietėje leidžiama prekiauti tik tokiomis prekių grupėmis, kurių prekybai paskirtos Aprašo 7 p. nurodytos zonos ir sudarytos sąlygos prekėms laikyti pagal gamintojo nurodytus reikalavimus tik tinkamomis sąlygomis.
9. Turgavietėje leidžiama prekiauti tik sumokėjus turgavietės mokestį. Turgavietės mokesčio mokėjimo tvarką ir terminus nustato Bendrovės direktorius. Prekybininkui, pasirašiusiam prekybos vietos nuomos sutartį, neatvykus į nuomojamą vietą iki 10 val., turgavietės kontrolierius turi teisę parduoti šią vietą dienos prekybininkui.
10. Prekyba prekybos vietose, kuriose naudojami elektros įrenginiai, leidžiama tik sudarius paslaugų teikimo sutartį su elektros energijos tiekėju ir pasirašius elektros ūkio aptarnavimo ribų aktą.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI PREKYBAI

11. Asmenys, savo ūkyje išauginę žemės ūkio produktus ar iš jų pagaminę maisto produktus, privalo turėti asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) (F 048/a), išduotą vadovaujantis Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarka, ir sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimą, išduotą vadovaujantis Privalomųjų mokymų ir atestavimo tvarka. Šiuos dokumentus turi pateikti valstybiniam inspektoriui paprašius per jo nustatytą terminą. Be to, prekybos vietoje turi turėti asmens tapatybės patvirtinimo dokumentą, leidimą tvarkyti maistą teisės aktų nustatyta tvarka ir atitinkamai Aprašo 11.1, 11.2, 11.3 papunkčiuose išvardytų dokumentų originalus ar jų kopijas:

11.1. asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla – ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimą ir einamųjų metų išrašą iš Ūkininkų ūkių registro ir (arba) Žemės ūkio ir kaimo verslo registro apie ūkininko ūkyje ir (arba) žemės ūkio valdoje vykdomą pagrindinę bei papildomas žemės ūkio

ekonomines veiklas. Išrašą teisės aktų nustatyta tvarka išduoda registrų tvarkymo įstaigos: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras, savivaldybių administracijos;

11.2. sodininkai – nustatytos formos sodininkų bendrijos nario pažymėjimą, išduotą teisės aktų nustatyta tvarka;

11.3. bitininkai – pažymą apie bičių šeimų registravimą Ūkinių gyvūnų registre.

12. Individualia veikla besiverčiantys arba verslo liudijimą įsigiję asmenys prekybos vietoje privalo turėti prekių lydimočius dokumentus bei maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą, išduotą vadovaujantis Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo ir registravimo reikalavimais. Individualios veiklos pažymą arba verslo liudijimą, asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) (F 048/a), išduotą vadovaujantis Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarka, ir sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimą, išduotą vadovaujantis Privalomųjų mokymų ir atestavimo tvarka, turi pateikti valstybiniam inspektoriumi paprašius per jo nustatytą terminą.

13. Juridinių asmenų atstovai prekybos vietoje privalo turėti įmonės registravimo pažymėjimo kopiją, prekių lydimočius dokumentus, maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą, išduotą vadovaujantis Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo ir registravimo reikalavimais. Asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) (F 048/a), išduotą vadovaujantis Darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarka, ir sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimą, išduotą vadovaujantis Privalomųjų mokymų ir atestavimo tvarka, turi pateikti valstybiniam inspektoriumi paprašius per jo nustatytą terminą.

14. Į turgavietę maisto produktai pristatomi tik su lydimočiais dokumentais. Jeigu prekiaujama savo ūkyje išauginta ir pagaminta produkcija, prekiautojas produkciją pristato su laisvos formos važtaraščiu.

15. Prekybos vietoje prekiautojas naudoja tik paženklintą inventorių (pjaustymo lenteles, peilius, samčius).

16. Nepakuoti ir pagaminti maisto produktai, skirti vartoti be plovimo ar šiluminio apdoravimo, gali būti liečiami tik tam skirtais įrankiais mėvint apsauginėmis pirštinėmis. Darbuotojai turi dėvėti švarius darbo drabužius.

17. Skirtingų rūšių maistas šaldymo vitrinoje (žalia mėsa, mėsos gaminiai, kiaušiniai, žuvis, pieno produktai ir kt.) turi būti laikomi patikimai atskirti, jeigu reikia, laikomi šaldymo įrenginyje (šaldymo vitrinoje, kurioje turi būti kontrolinis termometras).

18. Turgavietės prekiautojas turi pasitikrinti sveikatą Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka prieš pradėdamas prekiauti ir nustatytu dažnumu tikrintis. Būtina turėti galiojantį privalomą higienos žinių pažymėjimą.

19. Valymo, plovimo, dezinfekavimo medžiagos inventoriui, įrangai valyti naudojamos pagal paskirtį gamintojo nurodytomis sąlygomis. Maistą liečiantiems paviršiams valyti ir dezinfekcijai naudojami plovikliai ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka įteisinti biocidai.

20. Valymo įranga, dezinfekavimo medžiagos laikomos atskirai nuo maisto produktų, joms skirtoje laikyti vietoje.

21. Turgavietėje draudžiama prekiauti:

21.1. jeigu maisto produktai pagaminti maisto saugos kompetentingos institucijos nepatvirtintų ar neregistruotų maisto tvarkymo subjektų:

21.1.1. šviežia mėsa, taip pat ir smulkinta (malta) mėsa;

21.1.2. mėsos produktais (mėsos pusgaminiais ir gaminiais – rūkytais, sūdytais, vytintais, kepta mėsa ir paukštiena ir kt.) ir žuvininkystės produktais;

21.1.3. konservais;

21.1.4. konditerijos gaminiais;

21.1.5. sūdytais, raugintais, skirtingų rūšių džiovintų grybų mišiniais;

21.1.6. raugintais maisto produktais (vaisiais, daržovėmis);

21.1.7. žaliu ar termiškai apdorotu pienu, pieno produktais;

21.2. kelių rūšių šviežių grybų mišiniais;

21.3. kelių rūšių arbatžolių, prieskonių, vaistažolių mišiniais, išskyrus, jeigu šie produktai yra ekologiški ir sertifikuoti;

- 21.4. neskrosta paukštiena;
- 21.5. kiaušinių duženomis;
- 21.6. maisto papildais, kurie yra neregistruoti ir nenotifikuoti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka;
- 21.7. specialiosios paskirties maisto produktais, kurie yra neregistruoti ir nenotifikuoti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka;
- 21.8. atitinkamai paženklintais žemės ūkio ir maisto produktais, neskirtais pardavinėti ir teikiamais kaip Europos Sąjungos pagalba;
- 21.9. žuvimis, sužvejotomis uždraustos žvejybos metu, mėgėjų žvejybos būdu ar mažesnėmis negu minimalus jų dydis;
- 21.10. šaldytais žuvininkystės produktais ir šaldytais kulinarijos pusgaminiams ne gamintojo pakuotėje, nepažeidžiant Greitai užšaldytų maisto produktų techninio reglamento reikalavimų.
22. Maisto produktai, skirti vartoti be šiluminio apdorojimo ar plovimo, turi būti parduoti supakuoti arba apsaugoti taip, kad nebūtų užteršti. Nepakuoti maisto produktai turi būti parduodami pakuoje atitinkamai įrankiais į pakavimo maišelius.
23. Nepakuoti maisto produktai, skirti vartoti be plovimo ar šiluminio apdorojimo, gali būti liečiami tik tam skirtais įrankiais arba mūvint apsauginėmis pirštinėmis.
24. Žemės ūkio produktų ir (arba) maisto produktų grupės turi būti atskirtos:
  - 24.1. maisto produktai nuo pašarų (pašarams turi būti atskira arba aiškiai paženklinta prekybos vieta);
  - 24.2. neįpakuoti maisto produktai nuo ne maisto prekių;
  - 24.3. šviežia mėsa, paukštiena, žuvininkystės produktai (neperdirbti ir perdirbti), pieno produktai, kiaušiniai turi būti atskirti tarpusavyje;
  - 24.4. supakuota šviežia mėsa ir mėsos produktai nuo nesupakuotos šviežios mėsos ir mėsos produktų;
  - 24.5. maisto produktai, neskirti vartoti tiesiogiai, be jų papildomo terminio apdorojimo nuo paruoštų vartoti be papildomo apdorojimo nefasuočių maisto produktų (pvz., pusgaminiai (marinuota mėsa) nuo mėsos gaminių (šaltai rūkytos dešros).

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI TURGAVIETĖS PREKIAUTOJAMS

25. Turgavietės prekiautojai privalo:
  - 25.1. garantuoti, kad būtų parduodamos tik saugios, tinkamos kokybės, kompleksiškos prekės;
  - 25.2. parduodami ne maisto prekes, išduoti pirkėjui garantinį dokumentą, kuriame turi būti tiksliai ir aiškiai nurodytas prekės garantijos terminas, jeigu parduodamoms prekėms toks terminas yra nustatytas;
  - 25.3. prekes, kurioms nustatytas tinkamumo naudoti terminas, parduoti tokiu laiku, kad pirkėjas turėtų realią galimybę panaudoti šias prekes iki jų tinkamumo naudoti termino pabaigos;
  - 25.4. sudaryti sąlygas pirkėjui apžiūrėti prekę, ją pasimatuoti ar patikrinti, kaip ji veikia arba pademonstruoti, kaip ją naudoti, jeigu tai įmanoma atsižvelgiant į prekės pobūdį;
  - 25.5. laikytis asmens higienos taisyklių, palaikyti švarą ir tvarką prekybos vietoje ir priskirtoje teritorijoje; neteršti atliekamomis ir šiukšlėmis prekybos vietos bei turgavietės teritorijos;
  - 25.6. mandagiai ir kultūringai bendrauti su pirkėjais;
  - 25.7. parduotuvės netinkamos kokybės prekę, teisės aktų nustatyta tvarka pirkėjo pasirinkimu ją pakeisti tinkamos kokybės preke; atitinkamai sumažinti prekės kainą per protingą terminą neatlygintinai pašalinti prekės trūkumus; atlyginti prekės trūkumų šalinimo išlaidas; gražinti sumokėtą kainą;
  - 25.8. įstatymų nustatyta tvarka atlyginti pirkėjo patirtus nuostolius, jeigu jie patirti pirkėjui įsigijus netinkamos kokybės prekę arba dėl to, kad nebuvo pateikta informacija apie prekę, arba ji buvo klaidinanti;

25.9. pakeisti prekę kitais teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka;

25.10. su savimi turėti teisės aktais privalomų dokumentų originalus ar tinkamai patvirtintas kopijas; administracijos atstovams pareikalavus, pateikti mokesčio sumokėjimą patvirtinančius bei kitus privalomus turėti dokumentus;

25.11. laikytis šio Aprašo, sudarytų Prekybos vietos nuomos sutarčių ir jų priedų, kitų teisės aktų, Bendrovės direktoriaus norminių aktų reikalavimų, prešgaisrinės apsaugos bei viešosios tvarkos reikalavimų;

25.12. vykdyti turgavietės administracijos atstovų nurodymus;

25.13. raštu suderinti maisto produktų tiekėjus su Bendrovės administracija;

25.14. laiku pateikti administracijos atstovams duomenis apie prekybos vietoje sunaudotą elektros energiją (jeigu prekybos vietos nuomos sutartyje numatyta). Nepateikus šių duomenų arba nustačius jų netikslumus, administracija turi teisę skaičiuoti sunaudotos elektros energijos kiekį pagal Bendrovės patvirtintą tvarką;

25.15. privalo pateikti administracijos atstovams arba kontrolės funkcijas atliekančių institucijų ir įstaigų darbuotojams visus prekiaujamai prekybos prekei privalomus dokumentus, taip pat asmens sveikatos ir higienos įgūdžių dokumentus (jei jie reikalingi);

25.16. administracijos direktoriaus nustatyta tvarka ir terminais sumokėti turgavietėsmokestį.

26. Prekiautojai, prekiaujantys maisto produktais bei žemės ūkio produkcija, papildomai privalo:

26.1. užtikrinti, kad prekybos produktai atitiktų Maisto ir veterinarijos tarnybos jiems keliamus reikalavimus;

26.2. parduodant nefasuotus maisto produktus (neturinčius gamintojo ženklavimo etiketės) pardavimo etiketėje aiškiai nurodyti produkto pavadinimą, gamintojo pavadinimą, jei gaminiai pagaminti ne Lietuvoje, nurodyti šalį, kurioje jie buvo pagaminti, bei platintoją, pateikti sertifikavimo institucijos išduotą sertifikatą, prekiaujant sertifikuotais (ekologiškais ar išskirtinės kokybės) produktais;

26.3. užtikrinti, kad turgavietėje parduodamos maisto prekės būtų atgabentos tokiomis transporto priemonėmis, kuriose galima užtikrinti tinkamą temperatūros režimą ir kurių savininkai turi maisto prekėms gabenti higienos pasus, išduotus pagal transporto priemonės maisto produktams gabenti higienos paso išdavimo, perregistravimo tvarką;

26.4. užtikrinti, kad turgavietėje parduodamos maisto prekės būtų pristatomos su jų kilmę, saugą ir kokybę teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinančiais lydimaisiais dokumentais (važtaraščiais, sąskaitomis-faktūromis, veterinarijos, atitikties deklaracijomis ir kt.);

26.5. užtikrinti, kad maisto prekių kiekiai, skirti parduoti turgavietėje, atitiktų kiekiais, nurodytus lydimuosiuose dokumentuose;

26.6. užtikrinti, kad maisto prekės būtų paženklintos vadovaujantis teisės aktais;

26.7. neprekiuoti, jei jie serga ar įtaria, kad serga, ir turi bent vieną iš šių požymių: vėmimas, viduriavimas, karščiavimas, užkrėsta ar atvira žaizda, odos liga arba yra ligų, kurios gali būti perduodamos per maistą, nešiotojas.

IV SKYRIUS

REIKALAVIMAI BENDROVĖS ADMINISTRACIJAI

27. Bendrovės administracija privalo:

27.1. suteikti galimybę prekiautojams susipažinti su prekybą žemės ūkio ir maisto produktais reglamentuojančiais teisės aktais ir sudaryti sąlygas jų laikytis

27.2. užtikrinti šio Aprašo reikalavimų laikymąsi ir sudaryti tinkamas prekybai maisto ir ne maisto prekėmis, sąlygas;

27.3. įrengti kontrolines svarstyklės ir sudaryti sąlygas pirkėjui patikrinti prekių svorį;

27.4. užtikrinti, kad turgavietėje naudojami svarsčiai, svarstyklės ir ir kiti matavimo prietaisai, naudojami prekių masei, tūriui, ilgiui nustatyti, būtų su galiojančiu patikros žymeniu ir tiktų pagal matavimo ribas ir tikslumą;

27.5. paskirti asmenį(-is), atsakingą(-us) už maisto laikymą turgavietėje reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi. Atsakingas asmuo privalo užtikrinti, kad:

27.5.1 būtų prekiaujama žmogaus sveikatai nekenksmingomis prekėmis;

27.5.2 būtų tvarkomi į turgavietę pristatytų maisto produktų, atliktų dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos, asmens higienos mokymo, žinių testavimo, prekiautojų sveikatos pažymėjimų, šaldytuvų temperatūros registravimo žurnalai;

27.5.3 maisto prekių prekiautojai laikytųsi bendrųjų švaros ir higienos reikalavimų, išdėstytų Lietuvos higienos normoje HN 15-2005 „Maisto higiena“;

27.5.4 būtų laikomasi geros higienos praktikos reikalavimų;

27.5.5 būtų laikomasi turgavietės teritorijos, patalpų, įrenginių švaros, tvarkos, remonto, valymą, dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos, šiukšlių išvežimo;

27.6. turgavietėje būtų paskelbta informacija apie Bendrovės atsakingo asmens darbo laiką, turgavietės mokesčių dydžius, mokėjimo tvarką, turgavietės shema;

27.7. būtų prižiūrimas sanitarijos ir higienos normų bei šio Aprašo nuostatų laikymąsis;

27.8. atsakingi turgavietės darbuotojai, darbo metu liečiantys maisto produktus, atitiktų teisės aktų nustatytus sveikatos reikalavimus ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka įgytų privalomų higienos žinių, turėtų sveikatos žinių atestavimo pažymėjimus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka;

27.9. turgavietėje būtų pirmosios pagalbos rinkinys;

27.10. kontroliuoti, kad prekiautojai ir pirkėjai prekybos vietose laikytųsi higienos, priešgaisrinės saugos, elektrosaugos reikalavimų, nerūkytų, nevartotų alkoholio, nešiukšlintų, devėtų švarią aprangą (paviljonuose);

27.11. būtų sudarytos sąlygos teisėtai kontrolę vykdančių institucijų ir įstaigų darbuotojų veiklai.

28. Administracija, esant reikalui, pagal savo kompetenciją dalyvauja sprendžiant pirkėjų ir prekiautojų ginčus.

V SKYRIUS PAGRINDINĖS PIRKĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

29. Pirkėjas turi teisę:

29.1. į mandagų ir kultūringą aptarnavimą;

29.2. gauti valstybine kalba jam būtiną, teisingą ir visapusišką informaciją apie parduodamas prekes;

29.3. apžiūrėti perkamą prekę ir pareikalauti, kad pardavėjas ją patikrintų arba pademonstruotų kaip ją naudotis, jei tai įmanoma, atsižvelgiant į prekės pobūdį;

29.4. reikalauti iš pardavėjo, kad būtų vykdomos teisės aktuose nustatytos prekių keitimo ir grąžinimo sąlygos;

29.5. reikalauti, kad parduodamos prekės būtų kokybiškos, saugios ir atitiktų teisės aktų reikalavimus;

29.6. reikšti pretenzijas dėl neteisingo atsiskaitymo, jeigu pinigai buvo tikrinami, nepasitraukus nuo prekystalio.

30. Pirkėjai privalo atsiskaityti už perkamas prekes (sumokėti suderėtą mokestį).

31. Pirkėjai turgavietės teritorijoje privalo laikytis švaros ir tvarkos.

VI SKYRIUS BENDROSIOS TURGAVIETĖJE PARDUODAMŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ (MĖSOS IR MĖSOS PRODUKTŲ, PAUKŠTIENOS IR PAUKŠTIENOS PRODUKTŲ, OBUOLIŲ, BRAŠKIŲ, BULVIŲ, POMIDORŲ, AGURKŲ) APSKAITOS ŽURNALO IŠDAVIMO IR PILDYMO NUOSTATOS

32. Turgavietėje parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų (mėsos ir mėsos produktų, paukštienos ir paukštienos produktų, obuolių, braškių, bulvių, pomidorų, agurkų) apskaitos žurnalas

(toliau – apskaitos žurnalas) yra registruojamas dokumentas, skirtas turgavietėje parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų apskaitai ir prekybos šiais produktais veiklos priežiūrai vykdyti. Žurnalo forma patvirtinta Įsakymu.

33. Šio Aprašo 11 (tik prekiaujantys mėsa) 12, 13 p. nurodyti prekiautojai, prekiaujantys mėsa (jautiena, aviiena, veršiena, kiauliena) ir mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais, obuoliais, braškėmis, bulvėmis, pomidorais, agurkais, apskaitos žurnale kasdien privalo įrašyti prekybos nurodytais produktais duomenis.

34. Turgavietės prekiautojai baigtus pildyti apskaitos žurnalus privalo saugoti ne trumpiau kaip 3 metus.

35. Apskaitos žurnalus spausdina ir jiems numerius suteikia VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

36. Apskaitos žurnalai išduodami ir registruojami Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

37. Už šio Aprašo nuostatų vykdymą atsako administracija, jos įgalioti asmenys ir asmenys, prekiaujantys turgavietėje, pagal savo kompetenciją.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Šis Aprašas privalomas visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, nustatyta tvarka prekiaujantys turgavietėje, pirkėjams bei lankytojams.